

Coördinatiepunt Assessment en Monitoring nieuwe drugs

Coördinatiepunt Assessment
en Monitoring nieuwe drugs

RIVM
A. van Leeuwenhoeklaan 9
3721 MA Bilthoven
Postbus 1
3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

T 088 689 89 89

Auteurs:

W.C. Versluis
C.G.G.M Pauwels

Contact:

cam@rivm.nl

Datum:

02-03-2026

Notitie

Stand van zaken omtrent lachgas (2019-2025)

1. Introductie

In deze notitie wordt een update gegeven over de problematiek rondom lachgas en recreatief lachgasgebruik sinds de risicobeoordeling door het Coördinatiepunt Assessment en Monitoring nieuwe drugs (CAM) in 2019 (1) en de plaatsing van lachgas op lijst II van de Opiumwet sinds 1 januari 2023 (2). De notitie is gebaseerd op zowel kwantitatieve data als signalen en kwalitatieve waarnemingen uit het veld, verzameld door het CAM en de leden van de Commissie Risicobeoordeling nieuwe drugs. De commissieleden hebben hun bevindingen en inzichten gedeeld, waarna deze gezamenlijk zijn besproken tijdens de CAM-vergadering van 4 december 2025. Tijdens deze vergadering vond een inhoudelijke discussie en duiding van de informatie plaats. Deze notitie is een weerslag van die bespreking. Na de bespreking hebben de leden de gelegenheid gekregen om het concept van deze notitie te reviewen. Vervolgens heeft het CAM de notitie vastgesteld en met het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) gedeeld.

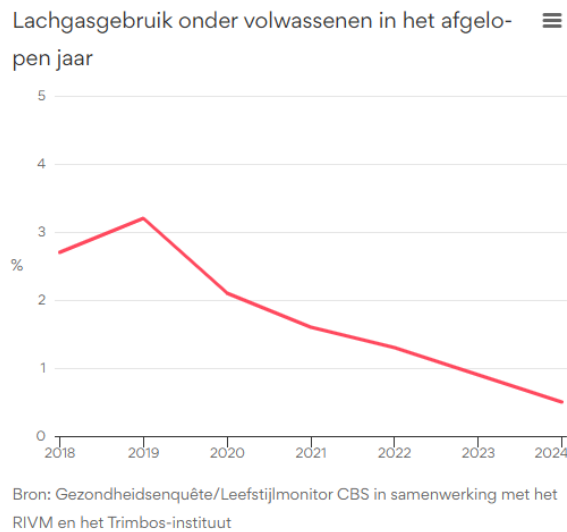
In het risicobeoordeling rapport wordt geconcludeerd dat recreatief gebruik van lachgas gezondheidsrisico's met zich mee kan brengen (1). Er is geen veilige gebruikslimiet: zelfs het inademen van één ballon kan al leiden tot tintelingen in handen en voeten, wat kan wijzen op schadelijkheid voor de hersenen of zenuwen (neurotoxiciteit).

2. Gebruik van lachgas

Sinds 2019 zet zich een daling in van het lachgasgebruik onder verschillende doelgroepen (algemene bevolking, studenten, uitgaanders) (3).

In 2024 had 0,5% van de Nederlandse volwassenen van 18 jaar en ouder in het laatste jaar lachgas gebruikt en 7,5% gebruikte lachgas ooit in het leven. Minder dan 0,1% gebruikte lachgas in de laatste maand. Vooral mannen, 18-29-jarigen, volwassenen met een hbo- of universitaire opleiding en volwassenen in (zeer) sterk stedelijke gebieden hebben ooit lachgas gebruikt. De meeste volwassenen die in het laatste jaar lachgas gebruikten, deden dat één of enkele keren (80,7%). Ongeveer één op de vijf gebruikte het maandelijks of vaker (19,4%) (4).

In 2024 is het gebruik van lachgas in het laatste jaar gedaald vergeleken met 2023 (van 0,9% naar 0,5%) (Figuur 1). Ook vergeleken met de eerste meting in 2018 (2,7%) is het gebruik gedaald. Hoewel het gebruik van lachgas ooit in het leven in de totale volwassen bevolking in 2024 niet is veranderd vergeleken met de periode 2018-2023, is het gebruik ooit in het leven wel gedaald onder 18-29-jarigen (van 24,3% in 2018 naar 20,7% in 2024) en onder 30-49-jarigen gestegen (van 6,5% naar 10,7%). De gemiddelde leeftijd van laatste-jaar-lachgasgebruikers is in 2024 (30,3 jaar), het hoogst sinds 2018, en de gemiddelde startleeftijd was 24,8 jaar.

Figuur 1: Laatste-jaar-gebruik van lachgas onder volwassenen in de periode 2018-2024.

Het lachgasgebruik ooit in het leven onder 16-18-jarige mbo-studenten is tussen 2015 en 2023 gedaald van 17,2% naar 10,5%. Het aantal lachgasballonnen dat per keer wordt gebruikt, is afgenomen; in 2021 ging het nog om bijna één op de tien (9,0%) laatste-maand-gebruikers die één ballon per keer gebruikte. In 2023 gebruikte bijna een kwart (23,3%) van de mbo-studenten die in de laatste maand lachgas heeft gebruikt (0,9%), gemiddeld 1 lachgasballon per keer. Toch was er in 2023 nog steeds een relatief grote groep laatste-maand-gebruikers (40,2%) die 10 ballonnen of meer per keer gebruikte. Ook onder mbo-studenten in Amsterdam (16 jaar en ouder) daalde het lachgasgebruik tussen 2016 en 2021, maar nam onder degenen die wel lachgas gebruikten de frequentie van gebruik toe.

Het gebruik van lachgas (ooit, laatste maand) onder scholieren van het regulier voortgezet onderwijs (12-16 jaar) is in 2023 meer dan gehalveerd vergeleken met 2015 (5). De sterkste daling deed zich voor tussen 2019 en 2021, met name na de aankondiging van het lachgasverbod door het kabinet in december 2019. In 2023 had 3,1% van de scholieren van het regulier voortgezet onderwijs (12-16 jaar) ooit lachgas gebruikt, 2,0% gebruikte in het laatste jaar lachgas en 0,9% deed dit in de laatste maand. Minder vwo-scholieren hebben ervaring met het gebruik van lachgas dan scholieren van het vmbo. Meer scholieren met een niet-Nederlandse herkomst hebben ervaring met lachgas dan scholieren met een Nederlandse herkomst. Er is een kleine groep scholieren van het regulier voortgezet onderwijs (12-16 jaar) die intensief lachgas gebruikt (10 of meer ballonnen per keer).

Onder uitgaanders ligt het gebruik van lachgas aanzienlijk hoger dan in de algemene bevolking, maar deed zich ook een daling voor. Het percentage laatste-jaar-gebruikers onder uitgaanders is tussen 2020 en 2023 fors gedaald, van 35,2% naar 15,0% voor 16-35-jarigen. Van de uitgaanders die nog wel lachgas gebruiken valt op, dat het aantal ballonnen dat zij gebruiken op een avond dat zij niet uitgaan, is gestegen.

Het aandeel laatste-jaar-gebruikers van lachgas onder jonge en jongvolwassen cafébezoekers in Amsterdam verdrievoudigde tussen 2010 (11%) en 2015 (35%) waarna de stijging afnam en omsloeg in een flinke daling. In 2024 is het laatste-jaar-gebruik (9%) weer terug op het niveau van 2010. In 2024 had 61% van de cafébezoekers ooit lachgas gebruikt en 2% in de laatste maand. Uit een panelstudie onder uitgaanders bleek dat de meerderheid van de panelleden nauwelijks meer lachgasgebruik ziet in het nachtleven. Uitgaanders komen niet meer spontaan in aanraking met het middel. Door strengere regelgeving en lokale verboden vindt het gebruik van lachgas alleen nog plaats

in o.a. het thuismilieu, op hotelkamers en in auto's. Lachgas heeft nu een negatief imago, het zorgt voor sfeerbederf en indolentie. Ten opzichte van de vorige meting zijn er nu minder groepen waar lachgas wordt gebruikt en daarbinnen ook kleinere gebruikersfracties. Ondanks deze afname blijven er groepen waarbinnen fors (en ook solistisch) wordt gebruikt. Er worden relatief veel gezondheidsproblemen waargenomen bij jonge mannen met een migratieachtergrond (6).

Lachgasgebruik kwam in 2019/2020 relatief veel voor onder jongeren uit kwetsbare groepen. Jongeren in de residentiële jeugdzorg en in cluster 4 van het voortgezet speciaal onderwijs (vso) gebruiken vaker lachgas dan leeftijdsgenoten in het regulier onderwijs(7-9). Hoe het gebruik tegenwoordig is, is niet bekend. In groepen risicjongeren in verschillende regio's van Nederland is de populariteit van lachgas afgenomen in 2024. Maar jongerenwerkers zien bij sommige jongeren van Marokkaans-Nederlandse afkomst nog wel relatief veel problematisch lachgasgebruik (zie ook sectie 5) (10).

Uit de Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen die werd gehouden onder 16-25-jarigen blijkt dat er regionale verschillen zijn in het gebruik van lachgas (11). In 2024 werden de hoogste percentages lachgasgebruik in de laatste 12 maanden gevonden in GGD-regio Groningen (3,9%) en GGD-regio Amsterdam (3,0%). Lachgas werd het minst gebruikt in de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (1,2%) en GGD-regio IJsselland (1,3%).

Duiding gebruik van lachgas volgens het CAM:

Uit recente cijfers blijkt dat het recreatief gebruik van lachgas in Nederland de afgelopen jaren over vrijwel de hele linie is afgenomen. De daling is zichtbaar onder verschillende doelgroepen, waaronder de algemene volwassen bevolking, scholieren, mbo-studenten en uitgaanders. Vooral het laatste-jaar-gebruik laat een duidelijke afname zien, zowel ten opzichte van eerdere jaren als sinds de invoering van het lachgasverbod. Het totale percentage volwassenen dat ooit lachgas heeft gebruikt, blijft stabiel, maar er verschuiven wel trends tussen leeftijdsgroepen. Opvallend is dat het intensieve gebruik zich nu lijkt te concentreren in kleinere, meer specifieke groepen, zoals jonge mannen met een migratieachtergrond en jongeren uit kwetsbare milieus. Tegelijkertijd wordt het imago van lachgas negatiever, met meer aandacht voor gezondheidsproblemen en een afname van de sociale acceptatie, met name in het uitgaansleven. Regionale verschillen bestaan nog steeds en in sommige gebieden blijft het gebruik relatief hoog.

3. Hulpvraag en incidenten

3.1 Hulpvraag bij de verslavingszorg

Volgens de risicobeoordeling van het CAM uit 2019 is het niet duidelijk in welke mate gebruikers afhankelijk kunnen worden van het gebruiken van lachgas (1). Het risico op lichamelijke afhankelijkheid wordt geschat op gering en het risico op geestelijke afhankelijkheid gering tot matig. Toch rapporteren frequente gebruikers symptomen van craving en gewenning. Er zijn steeds meer signalen dat een deel van de gebruikers tekenen van verslaving vertoont. Ook is het aantal mensen dat hulp zoekt in de verslavingszorg voor problematisch lachgasgebruik toegenomen. Een deel van de problematisch lachgasgebruikers lijkt geen of pas laat professionele hulp te zoeken (12).

Volgens het Landelijk Alcohol en Drugs Informatie Systeem (LADIS) werden in 2024 190 mensen behandeld in de verslavingszorg voor lachgasproblematiek, dat is minder dan 1% van het totaal aantal mensen in behandeling in de verslavingszorg voor drugs, maar de problematiek binnen deze groep kan wel ernstig en schrijnend zijn (13). Het gaat vaak om jongeren en jongvolwassenen die kampen met bredere problemen op het gebied van gezondheid, onderwijs, schulden of huisvesting. Onder personen in behandeling voor lachgas problematiek zijn relatief veel vrouwen en jonge cliënten. Ongeveer twee derde van de personen in behandeling werd al eerder behandeld in de

verslavingszorg. Het aantal personen in behandeling voor lachgas problematiek in de verslavingszorg steeg tussen 2015 en 2024, al bleef het aandeel ten opzichte van het totaal aantal personen in behandeling in de verslavingszorg vanwege drugs in deze periode minder dan 1%.

Verslavingskunde Nederland (VKN) ziet landelijk geen brede en toenemende druk op de verslavingszorg door lachgasgebruik. Het recreatief gebruik van lachgas is de afgelopen jaren juist gedaald. Wel is er een kleine groep mensen die problematisch gebruikt en nu steeds vaker de weg vindt naar de zorg. Daarbij speelt het zogeheten delay effect een rol: het duurt vaak enige tijd voordat iemand die problematisch gebruikt om hulp vraagt bij de verslavingszorg. Het is daarom niet verrassend dat er nog een stijging zichtbaar is in LADIS, ondanks de dalende trend in recreatief gebruik. Deze stijging hoeft niet te betekenen dat de groep gebruikers verder groeit, maar dat bestaande gebruikers (met name mensen die frequent gebruiken) nu in zorg terecht komen. Regionaal, bij Tactus verslavingszorg, laten de resultaten vanaf 2021 globaal een afname zien in de incidentie van lachgas, deze daling was dus al ingezet voor 2023.

3.2 Gezondheidsincidenten

Na een jarenlange stijging daalde in 2022 het aantal meldingen bij de Monitor Drugsincidenten (MDI) van patiënten met een acute vergiftiging met lachgas (14). Wel waren er meer meldingen van patiënten die neurologische schade opliepen na excessief lachgasgebruik. De daling in het aantal bij de MDI geregistreerde lachgasincidenten die sinds 2022 zichtbaar is, zette zich verder door in 2023. In 2023 werden er 50 lachgasgerelateerde gezondheidsincidenten geregistreerd bij de MDI, minder dan 1% van het totaal aantal geregistreerde drugsincidenten bij de MDI. Er is geen landelijk dekkende registratie van drugsgerelateerde incidenten, daardoor weten we niet hoeveel drugsgerelateerde incidenten er in Nederland zijn.

Na een daling in het aantal telefonische informatieverzoeken over lachgas bij het Nationaal Vergiftigingen Informatie Centrum (NVIC) in 2023 (24), steeg het aantal informatieverzoeken weer in 2024 (48). Deze stijging lijkt zich te hebben voortgezet in 2025 (Tabel 1). Bij een groot deel van de informatieverzoeken was sprake van problematisch lachgasgebruik. De gerapporteerde neurologische klachten bij lachgas blootstellingen omvatten tintelingen, uitvalsverschijnselen en evenwichtsproblemen, en het aantal patiënten met deze klachten lijkt te stijgen in 2025.

Tabel 1: Gemelde lachgas blootstellingen bij het Nationaal Vergiftigingen Informatie Centrum (NVIC) en lachgas gerelateerde incidenten geregistreerd in de database van de Nederlandse politie in de periode 2020-2025 (15).

	2020	2021	2022	2023*	2024	2025 Jan-Sept	Total	2025 ^d extrapolation
Poisonings reported to the Dutch Poisons Information Center (DPIC)								
N₂O exposures (N)	144 (100%)	98 (100%)	72 (100%)	23 (100%)	48 (100%)	46 (100%)	431 (100%)	61 (100%)
Heavy use (%)	101 (70%)	64 (65%)	47 (65%)	17 (74%)	31 (65%)	26 (57%)	286 (66%)	35 (57%)
Peripheral neuropathy^a (%)	62 (43%)	38 (39%)	23 (32%)	12 (52%)	13 (27%)	16 (35%)	166 (39%)	21 (35%)
Males (%)	102 (71%)	51 (52%)	42 (58%)	11 (48%)	22 (46%)	28 (61%)	256 (59%)	37 (61%)
N₂O-related incidents recorded by the Netherlands Police								
All N₂O Incidents	41,644 (100%)	39,107 (100%)	28,972 (100%)	9,363 (100%)	16,929 (100%)	14,608 (100%)	150,623 (100%)	19,477 (100%)
Public order disruption^b (N)	32,770 (79%)	29,679 (76%)	20,712 (71%)	4,452 (48%)	9,574 (57%)	8,181 (56%)	105,368 (70%)	10,908 (56%)
Traffic accidents (N)	6,200 (15%)	6,775 (17%)	6,044 (21%)	1,265 (14%)	2,558 (15%)	2,305 (16%)	25,147 (17%)	3,073 (16%)
Possession/trade (N)	649 (2%)	633 (2%)	452 (2%)	3,267 (35%)	3,798 (22%)	3,310 (23%)	12,109 (8%)	4,413 (23%)
Vandalism (N)	932 (2%)	854 (2%)	687 (2%)	183 (2%)	414 (2%)	338 (2%)	3,408 (2%)	415 (2%)
Violence^c (N)	871 (2%)	962 (2%)	848 (3%)	165 (2%)	469 (3%)	373 (3%)	3,688 (2%)	497 (3%)
Public intoxication (N)	222 (1%)	204 (1%)	229 (1%)	31 (0,3%)	116 (1%)	101 (1%)	903 (1%)	135 (1%)

* On1-1-2023 new legislation on N₂O was implemented.

^a Signs of neuropathy included paraesthesia, sensory loss, and ataxia.

^b Incidents concerning disorderly behaviour in public areas and nuisance incidents (e.g. littering).

^c Incidents concerning physical abuse, domestic violence and sexual assault.

^d Extrapolation was performed by dividing the observed number of cases in 2025 from January through September by nine and subsequently multiplying the result by twelve.

3.3 Incidenten gemeld door de politie

Ook het aantal lachgas gerelateerde incidenten bij de Nederlandse politie lijkt in 2024 en 2025 weer te zijn toegenomen, na een flinke daling in 2023. De meeste incidenten

vinden plaats in Zuid-Holland, maar ook in Noord-Holland, Utrecht en Noord-Brabant vinden relatief meer incidenten plaats dan in de rest van Nederland. Echter, er is nog steeds sprake van een substantiële daling van het aantal incidenten in vergelijking met voor de inwerkingtreding van het lachgasverbod.

Door de plaatsing van lachgas op lijst II van de Opiumwet, kan de politie lachgas (cilinders) in beslag nemen. In 2023 waren er 68.000 cilinders met lachgas in beslaggenomen, in 2024 66.000 en in 2025 heeft de politie 77.000 lachgascilinders in beslag genomen.

Duiding hulpvraag en incidenten volgens het CAM:

Hoewel het recreatief gebruik van lachgas de afgelopen jaren is afgenomen, zijn er aanwijzingen dat er onder een kleine groep gebruikers sprake is van problematiek. Steeds meer signalen wijzen op verslavingsverschijnselen bij intensieve gebruikers en een groeiend aantal mensen zoekt hulp voor problematisch lachgasgebruik. Toch blijft de totale druk op de verslavingszorg beperkt, en betreft het aandeel personen in behandeling voor lachgas problematiek nog steeds minder dan 1% van het totaal. Opvallend is dat personen in behandeling vaak kampen met bredere sociale- en gezondheidsproblemen, wat de aanpak van hun lachgasgebruik bemoeilijkt. Een deel van de problematisch lachgasgebruikers lijkt geen of pas laat professionele hulp te zoeken.

Het aantal intoxicaties met lachgas in ziekenhuizen lijkt sinds 2022 weer te dalen, hoewel het aantal meldingen van neurologische schade juist toeneemt. Er is geen landelijke, volledige registratie van drugsincidenten, waardoor het werkelijke aantal incidenten lastig is in te schatten. Informatieverzoeken bij het NVIC stegen in 2024 en 2025, vooral bij problematisch gebruik, en het aantal patiënten met neurologische klachten lijkt weer iets te stijgen in 2025. Ook bij de politie stijgt het aantal lachgasincidenten weer sinds 2024, na een flinke daling in 2023.

Kortom: hoewel het algemene gebruik afneemt, blijft er een kleine, maar kwetsbare groep gebruikers met ernstige klachten en incidenten.

4. Neurologie

Binnen de Nederlandse Vereniging voor Neurologie (NVN) is een aantal jaar een werkgroep actief geweest die zich met de lachgasproblematiek heeft beziggehouden. Hieruit is een aantal publicaties voortgekomen (16-19).

Sinds de plaatsing op lijst II van de Opiumwet is het gebruik verminderd en is het aantal patiënten met lachgas gerelateerde klachten fors afgenomen. De werkgroep heeft zich dan ook opgeheven en cijfers worden door de betrokken neurologen niet meer bijgehouden.

Volgens de NVN kan de daling in patiënten mogelijk deels worden verklaard door betere herkenning bij huisartsen, waardoor patiënten minder snel worden doorgestuurd naar neurologen.

Ook het aantal verwijzingen naar de revalidatiegeneeskunde in verband met neurologische verschijnselen na lachgas gebruik is sinds 2023 afgenomen, na een landelijke stijging in de jaren volgend op 2019, vooral in Amsterdam.

5. Ervaring Jellinek

Tijdens de CAM-vergadering van 4 december 2025 was een veldwerker van Jellinek aanwezig om zijn ervaringen met betrekking tot lachgasgebruik in Utrecht met de commissie te delen.

De betrokken veldwerker geeft aan stadsbreed veldwerk uit te voeren waarbij hij aangeeft onder andere wekelijks op meldingen van de politie te reageren, meestal gedurende twee avonden of nachten. Ondanks deze inzet wordt het bereiken van de gebruikersgroep als lastig ervaren, gezien de geringe omvang van lachgasgebruik in de stad.. De gemiddelde leeftijd van gebruikers ligt boven de 25 jaar, waarbij het merendeel al tien jaar of langer lachgas gebruikt. Ongeveer 95% van de gebruikers waar de veldmedewerker mee in contact komt, is van Marokkaanse afkomst, zowel mannen als vrouwen.

De fysieke en mentale gezondheidseffecten zijn zorgwekkend, veel gebruikers weten vaak niet meer waarom ze blijven gebruiken. Er bestaat volgens de veldmedewerker behoefte aan meer wetenschappelijk onderzoek naar de verslavende werking van lachgas en mogelijke toevoegingen aan het lachgas.

Tevens geeft de veldwerker aan dat gebruik vaak in groepsverband begint, maar uiteindelijk veelal solitair wordt. Het bereiken en ondersteunen van deze gebruikersgroep is complex; Jellinek medewerkers mogen bijvoorbeeld geen direct contact opnemen en veel gebruikers weten niet waar ze terecht kunnen voor hulp. De omvang van de gebruikersgroep blijft lastig te bepalen. Het aantal problematische gebruikers in Utrecht wordt door Jellinek geschat op enkele honderden, met vergelijkbare patronen elders in Nederland.

6. Markt

De prijzen van 2-kilocilinders lachgas zijn na het verbod (1 januari 2023) gestegen naar €80-90. Sinds kort is er weer een prijsdaling naar €50. Straatverkopers lijken behoedzamer, en een deel is overgestapt naar de verkoop van vapes. Webwinkels zijn wel weer actiever met de promotie van 'Fastgas'. De kleine lachgaspatronen (bedoeld voor de slagroomspruit) lijken uit het straatbeeld verdwenen, en vervangen door wegwerpcilinders van o.a. Fastgas (6).

7. Conclusie

Het recreatief gebruik van lachgas in Nederland is sinds 2019 duidelijk afgenomen onder vrijwel alle doelgroepen, waaronder volwassenen, scholieren, mbo-studenten en uitgaanders. Met de plaatsing van lachgas op lijst II van de Opiumwet in 2023 is deze dalende trend doorgezet. Desondanks blijft er een kleine, maar kwetsbare groep gebruikers bestaan, vaak met een migratieachtergrond of uit kwetsbare milieus, die intensief en problematisch gebruikt en relatief veel gezondheidsproblemen ervaart. Het aandeel mensen dat hulp zoekt bij de verslavingszorg is beperkt, maar deze groep heeft vaak te maken met bredere sociale- en gezondheidsproblematiek. Het aantal intoxicaties met lachgas in ziekenhuizen was gedaald, maar het aantal informatieverzoeken bij het NVIC en incidenten bij de politie lijkt weer te stijgen sinds 2024. Het aantal meldingen met neurologische klachten neemt toe. De beschikbaarheid van lachgas op de illegale markt lijkt af te nemen, maar er ontstaan nieuwe verkoopkanalen en verschuivingen in gebruikspatronen. De signalen uit het veld onderstrepen het belang van blijvende monitoring, laagdrempelige hulpverlening en aandacht voor de hardnekkige problematiek bij specifieke risicogroepen en wellicht nader onderzoek naar de verslavende werking van lachgas.

Referenties

1. Coördinatiepunt Assessment en Monitoring nieuwe drugs. Risicobeoordeling lachgas. Bilthoven: RIVM; 2019.
2. Stb. 2022-461. Besluit van 17 november 2022, houdende wijziging van het Opiumwetbesluit en lijst II, behorende bij de Opiumwet, in verband met plaatsing van distikstofmonoxide (lachgas) op deze lijst. Den Haag: Rijksoverheid; 2022.

3. Nationale Drug Monitor, editie 2026. Lachgas 13.2 Gebruik: volwassenen - Nationale Drug Monitor. <https://www.nationaledrugmonitor.nl/lachgas-gebruik-algemene-bevolking/>. Geraadpleegd op: 26 januari 2026. Trimbos-instituut, Utrecht & WODC, Den Haag.
4. CBS i.s.m. RIVM en Trimbos-instituut, *Leefstijlmonitor-Aanvullende Module Middelen/Leefstijlmonitor*, 2024.
5. Nationale Drug Monitor, editie 2026. Lachgas 13.3 Gebruik: jongeren en jongvolwassenen - Nationale Drug Monitor. <https://www.nationaledrugmonitor.nl/lachgas-gebruik-jongeren-en-jongvolwassenen/>. Geraadpleegd op: 26 januari 2026. Trimbos-instituut, Utrecht & WODC, Den Haag.
6. Nabben T., Benschop A. Antenne Amsterdam 2024: Trends in gebruik van alcohol, tabak, cannabis en andere drugs. Hogeschool van Amsterdam; 2025.
7. Nationale Drug Monitor, editie 2026. Lachgas 13.3.5 Lachgasgebruik onder kwetsbare groepen jongeren en jongvolwassenen - Nationale Drug Monitor. <https://www.nationaledrugmonitor.nl/lachgas-kwetsbare-groepen-jongeren/>. Geraadpleegd op: 11 februari 2026. Trimbos-instituut, Utrecht & WODC, Den Haag.
8. Rombouts M., Scheffers-van Schayck T., Van Dorsselaer S., Kleinjan M., Onrust S., Monshouwer K. Het gebruik van tabak, alcohol, cannabis en andere middelen in het praktijkonderwijs en cluster 4-onderwijs: Resultaten van het EXPLORE-onderzoek 2019. Utrecht: Trimbos-instituut; 2020.
9. Möhle M., Van Gelder N., Rombouts M., Scheffers-van Schayck T., Monshouwer K. Preventie en gebruik van alcohol, tabak, cannabis en andere middelen in de residentiële jeugdzorg: Kerngegevens uit het EXPLORE-onderzoek. Utrecht: Trimbos-instituut; 2021.
10. Nabben T., Boekholt M., Benschop A. Antenne Nederland: Regiomonitor drugs en risicojongeren 2023-2024. Hogeschool van Amsterdam; 2025.
11. GGD'en, RIVM. Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen 2024. <https://www.monitoregezondheid.nl/gezondheidsmonitor-jongvolwassenen/2024>. 2025.
12. Nationale Drug Monitor, editie 2026. Lachgas 13.4 Problematisch gebruik - Nationale Drug Monitor. <https://www.nationaledrugmonitor.nl/lachgas-problematisch-gebruik/>. Geraadpleegd op: 26 januari 2026. Trimbos-instituut, Utrecht & WODC, Den Haag.
13. Wisselink D.J., van der Slink J.B., Kerssies J.P. Kerncijfers Verslavingszorg 2015-2024. Stichting Informatievoorziening Zorg (IVZ); 2025 p. 1–100.
14. Meijer-Sellies A., Hutten N., Schürmann L., Valkenberg H., Croes E., Smit-Rigter L. Monitor Drugsincidenten: Jaarrapportage 2023. Utrecht: Trimbos-instituut; 2025.
15. Hondebrink L., Nugteren-van Lonkhuyzen J.J., van den Hengel-Koot I.S., van Riel A.J.H.P., Jansen P., Coenraads M.H.J.C. Incidents with recreational nitrous oxide use before and after legislation: poisonings and police incidents in the Netherlands between 2020 and 2025. *Int J Drug Policy*. 2026;149:105170.
16. Dorresteijn L., Titulaer M., Ruijter B., Bruijnes A. Lachgas is een schadelijke drug: Medisch Contact; 2021 [Available from: <https://www.medischcontact.nl/actueel/laatste-nieuws/artikel/lachgas-is-een-schadelijke-drug#:~:text=Lachgas%20veroorzaakt%20een%20functioneel%20vitamine,een%20vooral%20cervical%20gelokaliseerde%20myelopathie>].
17. Ruijter B.J., de Mooij M.J., Bruijnes J.E., van Oosterhout W.P.J., Kwa V.I.H. Neurological complications of excessive recreational nitrous oxide use: a case series based on a text mining algorithm. *J Neurol*. 2024;271(3):1267–76.
18. Caris M.G., Kuipers R.S., Kiestra B.E., Ruijter B.J., Riezebos R.K., Coppens M., et al. Nitrous oxide abuse leading to extreme homocysteine levels and thrombosis in young adults: a case series. *J Thromb Haemost*. 2023;21(2):276–83.
19. Hassing L.T., Jiang F.Y., Zutt R., Arends S. Nitrous-oxide-induced polyneuropathy and subacute combined degeneration of the spine: clinical and diagnostic characteristics in 70 patients, with focus on electrodiagnostic studies. *Eur J Neurol*. 2024;31(1):e16076.

Afkortingen

CAM	Coördinatiepunt Assessment en Monitoring nieuwe drugs
DIMS	Drugs Informatie en Monitoring Systeem
LADIS	Landelijk Alcohol en Drugs Informatie Systeem
MDI	Monitor Drugsincidenten
NVIC	Nationaal Vergiftigingen Informatie Centrum
NVN	Nederlandse Vereniging voor Neurologie
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
VKN	Verslavingskunde Nederland
VWS	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport